

DOOPSGEZIND HAARLEMSPECIAL

twee-maandlijks magazine | 06 – 07 | juni-juli 2020

hoe gaat het met ons?

hoe gaat het met ons?

Wij leven in uitzonderlijke tijden, daarom ook een uitzonderlijk nummer van ons blad. De voetbalvelden werden weken lang niet betreden, de stad verstilde. De horeca is gesloten, lege terrassen, verlaten straten, ongezellige pleinen. Geen diensten in onze kerk. De angst om besmet te raken. Grote zorgen om de economie, om onze banen en die van onze kinderen. Maar ook omzien naar elkaar, brieven en kaartjes sturen, lichtberichten op onze website. De Wereld van Jansje is bijna op non-actief, de webwinkel natuurlijk niet (!), maar men blijft wel met elkaar verbonden.

Hoe gaat het met ons, in deze tijden tussen grote onzekerheid en soms zomaar een lichtpuntje?

In dit nummer hebben we geprobeerd om op die vraag het begin van een antwoord te vinden.

Paul Misset – technicus bij veel kerkevenementen

Paul woont in Veldhoven in de provincie Brabant, dus middenin het zwaar door corona getroffen gebied. Gelukkig voelt hij zich uitstekend en gezond. Hij kent gelukkig in zijn eigen omgeving niemand die ziek is geweest, maar het *Eindhovens Dagblad* staat dagelijks vol met verhalen uit de gebieden waar de virusuitbraak heel erg is.

Verder merkt hij vooral dat het heel stil en rustig is. Hij woont vlak bij vliegveld Eindhoven en er is daardoor altijd best wat vlieggeluid, maar het is nu helemaal stil gevallen. In de tuin hoort hij alleen nog maar de vogels fluiten. Wel vindt hij het wat saai worden. Normaal gesproken is hij druk bezig met het verzorgen van licht en geluid bij diverse voorstellingen en zeker in het voorjaar is het dan altijd druk. Nu zijn alle 18 voorstellingen die gepland stonden geschrapt. De spullen liggen in de garage te wachten totdat het weer mogelijk is om dingen te gaan doen. De tijd die nu beschikbaar kwam besteedt Paul aan het bestuderen van nieuwe licht- en geluidstechnieken en hij heeft zijn werkplaats helemaal overhoop gehaald en een nieuwe werkbank gebouwd. Natuurlijk mist hij de verbinding met andere gemeenteleden. Onlangs heeft hij via Zoom onze online-kerkdienst bijgewoond. Dit vond hij prettig, zeker in vergelijking met andere vormen van online-kerkdiensten, omdat 'we met elkaar konden praten en ik meer onderdeel van het geheel was'.

Lies Valentijn – trouwe deelnemer aan Buitendag en Vakantieweek

Lies Valentijn heeft haar kamer veranderd: corona-proof. De stoelen zo gezet dat er anderhalve meter tussen is. Dan kunnen mensen die op bezoek komen veilig zitten. Er mogen alleen mensen komen die gezond zijn. Ze gaat zelf ook bij mensen op bezoek, maar altijd die anderhalve meter. En over een paar maanden: een nieuw achterkleinkind!

Een aantal dingen mist Lies: het zwemmen, het gymclubje en natuurlijk de kerk. Dit jaar geen Buitendag of Vakantieweek, maar hopelijk straks een paar leuke dingen met andere zusters en broeders. Coronatijd is niet leuk, maar klagen heeft geen zin: 'Tel je zegeningen en doe leuke dingen!'

Breien doet Lies veel. Ze is bezig aan haar 'corona-deken' misschien is 'crisis-deken' een betere naam. Ze gaat vroeg naar de Dekamarkt. Dan is het buiten heerlijk stil, je hoort de vogels. In de winkel is het dan ook nog prettig rustig. En zittend op haar balkon is er tijd voor telefoontjes en lezen. En de vele ansichtkaarten die ze krijgt bekijken. Lies bewaart ze allemaal. Dat is ook leuk voor ná corona.

Herman Heijn – dominee doopsgezinde gemeente Haarlem

Ik zit in de Doopsgezinde kerk met dominee Herman Heijn en het is hier ontzettend echoënd en ik kan me voorstellen dat u dat op zondagochtend niet zo vaak heeft meegemaakt?

Nee, normaal zitten hier minimaal zo'n 30 tot tegen de 100 mensen en dan is er niet zo'n echo. Dit is voor mij natuurlijk erg raar om op zondagochtend met jou en verder niemand hier in deze kerk te zitten.

Mist u de mensen?

Ontzettend ja, want wij zijn ook wel een vrij hechte gemeenschap. Je leeft enorm met elkaar mee; dat moet nu allemaal via telefoon, een brief en dat soort dingen. Het geheim van mens zijn is elkaar ontmoeten, in de ogen kijken en ook een hand geven.

Doet dat wat met de Godsbeleving als je elkaar niet in de ogen kan kijken?

Ja, dat denk ik wel, want één van de belangrijkste dingen in het nadenken over God is, dat het God eigenlijk om de ontmoeting gaat. Je ontmoet elkaar, zoals dat dan deftig heet, van aangezicht tot aangezicht, dus in de ogen kijken. Als je live met elkaar praat, dan kun je aan de gezichtsuitdrukking heel veel aflezen. Dat zijn allemaal dingen die we missen. In de kerkdiensten zing je ook met elkaar; dan ga je eigenlijk je ademhaling op elkaar afstemmen. Dat mis ik ook enorm.

Heeft u niet in deze tijd een mooie psalm gegalmd in uw eentje?

Ja, dat is raar, dat doe je dus niet in je eentje. Een enkeling onder de douche misschien, maar het bijzondere van een kerkdienst is dat het live is en dat je met elkaar zingt, met elkaar bidt en met elkaar nadenkt.

Het zijn allemaal elementen van het elkaar ontmoeten en dan in aanwezigheid van de Heilige Geest of van God, dus het is ook een ontmoeting met een extra dimensie er in.

Het is natuurlijk ook een heftige tijd; merkt u dat aan uw mensen?

Ja, het is een heel heftige tijd en ik merk dat zeker aan de mensen. Ik had afgelopen week een uitvaart en daar was maar één van de kinderen bij. De andere kinderen zitten in het buitenland en kunnen niet over komen. De weduwe heeft corona en zit op de gang in een verpleeghuis. Dat zijn zulke trieste en onwerkelijke situaties; dat grijpt mij enorm aan.

... en verlos ons van de boze wordt 'en verlos ons van corona'

Ik begreep dat u niet een normaal Onze Vader heeft gebeden?

Ik sluit altijd af met het Onze Vader; dat is het gebed dat generaties samenbindt en werelden samenbindt. Alle Christenen bidden het Onze Vader en in het Onze Vader bidden we 'en verlos ons van de boze'. Dit keer heb ik gebeden 'en verlos ons van corona'.

Ik kan me voorstellen dat u ook boos bent op God in deze tijd; waar is God hier?

Dat laatste is een heel belangrijke vraag. Hoe moeten we over God denken in deze crisis? Ik heb daar natuurlijk over nagedacht; dat is ook eigenlijk mijn vak om over zulke zaken na te denken. Ik zou het in twee richtingen willen zoeken. De ene is dat God aanwezig is in de mensen die besmet zijn met corona; in de lijdende mens. We hebben net weer *The Passion* gehad, waar het gaat over de lijdende Christus. God is in de lijdende mens incognito aanwezig. Maar, het interessante is dat God ook een barmhartige kant kent. Een kant, zoals in het verhaal van de barmhartige Samaritaan verteld wordt, die een slachtoffer helpt. Dat is wat we nu eigenlijk volop zien in ziekenhuizen, in verpleeghuizen, in het onderwijs; dat mensen barmhartigheid tonen aan anderen. Wat ik nu denk, als je nadenkt over de vraag 'Waar is God?', dat tussen het slachtoffer en degene die barmhartigheid toont, de hulpverlener dus, soms sprake is van een ontmoeting die een gebeurtenis wordt. Op dat moment manifesteert God zich.

met dank aan Evelien Henstra voor de transcriptie van de tekst

Wat kunt u dan doen? Wat kunt u deze mensen meegeven?

Dat is een vraag die bij mij ook opkwam; hoe doe ik dit nu? Toen kwam ik op het idee om een brief te schrijven aan de familieleden die er niet bij konden zijn, waarin ik het een en ander vertelde over degene die overleden was, maar ook over de situatie waarin we ons op dat moment bevonden. Dat is een heel oude traditie in het Christendom; de apostel Paulus schreef al brieven. Dus, ik dacht, ik schrijf een brief en maak afschriften voor elk familielid en die geef ik aan die ene zoon mee, zodat hij ze kan verspreiden onder de andere familieleden. Ik heb bij het graf een gebed uitgesproken, een mooie psalm gelezen en ook die brief voorgelezen.

Laura Hoogcarspel – voormalig jeugdwerker bij de Verhalenboom

Laura, moeder van Willem (3 jaar) en Femke (10 maanden) runt samen met haar vriend Melle een echt hedendaags gezin. Melle werkt fulltime in de hotellerie en Laura drie dagen als pedagogisch coach in de kinderopvang. Vóór corona gingen de kinderen twee dagen naar de kinderopvang en kwam opa uit Brabant een dag oppassen.

Corona schopte alles in de war. De eerste twee weken waren chaotisch. Opa viel uit, geen kinderopvang en wel veel afspraken. Er waren dagen dat ze wel drie keer de verantwoordelijkheid voor de kinderen aan de ander moesten overdragen. Na een tijdje lukte het om meer structuur aan te brengen. Laura werkte op de rand van het bed. Laptop, telefoon en deur dicht. Straks mogen de kinderen weer naar de kinderopvang. Een baby moet je als ouder neerleggen en dan pakt de pedagogisch medewerker het kind weer op. Zo is er geen hand – hand contact tussen volwassenen.

Laura geniet zo intens van de kinderen. Je ziet ze leren en je ziet ze ontwikkelen. Het is leuk om daar bovenop te zitten. Maar het is ook loeizwaar, alle dagen, elk moment alert te zijn.

Mieke Koster – trouw lid van de doopsgezinde gemeente

Mieke had al een tijdje behoefte aan alleen zijn. In de stilte wordt zij rustig en krijgt antwoorden op vragen die zij zelf nog niet eens geformuleerd heeft. De corona-maatregelen zag zij hierdoor ook als een geschenk om haar behoefte de ruimte te geven en ze nam zich voor deze tijd hieraan te besteden.

Zonder schuldgevoel trad zij de stilte binnen. 'Ik zat in een trechter naar de leegte van de stilte.' Toen zij daar was, werd zij intens verdrietig. Op een gegeven moment realiseerde zij zich dat ze had gedacht dat ze het alleen zou kunnen met God en zonder anderen, maar: 'Nu weet ik dat ik kwetsbaar ben en dat ik mensen nodig heb.'

Meteen zag ze haar kinderen en andere dierbaren in een ander licht en realiseerde zich: 'Wat houd ik van jullie!'. Vlak daarna ging ze naar een vriendin en werd blij om weer 'lekker te kunnen praten'.

Op de terugweg van dit uitstapje leek het alsof de kleuren van de bollenvelden dieper en intenser waren dan normaal. Totdat ze zich realiseerde dat de bollenvelden niet veranderd waren, maar zij zelf; ze was intenser gaan voelen. De periode van stilte heeft haar sterker gemaakt. Ze zocht het alleen zijn en vond het besef dat ze samen met anderen wil zijn. Uit dankbaarheid deelde ze 40 bossen tulpen uit.

Dick Koomans – organist

Bijna 40 jaar geleden had het Flentrop-orgel in de Kleine Vermaning aan de Postlaan voor het laatst een onderhoudsbeurt gehad. Dan is er heel wat schoon te maken en te vernieuwen. Een giga klus die Dick Koomans samen met zijn collega Klaas Koelewijn in coronatijd heeft uitgevoerd.

Eigenlijk moet een orgel dagelijks bespeeld worden. Dan blaast er lucht door de pijpen en blijven ze langer schoon. In de Grote Vermaning zorgt Marco bij de Vaate daarvoor. Maar bespelen geeft ook slijtage. Dus onderhoud heb je in ieder geval. Het orgel in de Kleine Vermaning heeft 646 pijpen. Bij het spelen merkte Dick dat langzaam maar zeker de ene na de andere pijp ging vertragen: als je een toets indrukte duurde het steeds langer voor je geluid kreeg. Het membraampje doet het niet meer goed. En dan komt er een moment dat het helemaal lek is: er komt geen toon meer uit. Die membraampjes – een soort zakjes, ventieltjes waar de lucht door moet – zijn van leer en die drogen uit, worden bros en uiteindelijk scheuren ze. Dick kan daar wel een beetje ‘omheen’ spelen. Hij wist welke pijpen niet meer functioneerden. Maar leuk is anders. Dan sta je voor de keus: helemaal stoppen met het orgel of investeren en opknappen. Gelukkig is voor het laatste gekozen.

ieder orgel heeft een eigen identiteit, die moet je niet willen veranderen, maar wel verbeteren

Er zijn stellingen in de kerk gezet en de pijpen zijn een voor een losgehaald en schoongemaakt. Sommige pijpen – een stuk of 50 – waren echt kapot en moesten mee naar de werkplaats. Alle membranen (452) moesten een voor een worden vervangen. Alle pijpen moesten worden schoongemaakt en ook de rest van het orgel moest stofvrij worden gemaakt. Dan de pijpen een voor een weer terugplaatsen, ze allemaal door je handen laten gaan. Aanblazen, goed luisteren.

Dick vertelt er enthousiast over. Hij maakt duidelijk dat het veranderen van de tonen van een orgel niet zo moeilijk is. Het verbeteren is echter wel een moeilijke klus. Ieder orgel heeft een eigen identiteit, die moet je niet willen veranderen, maar wel verbeteren. En dat is een precies werkje. Doordat de kerk een tijdje buiten gebruik was hadden ze echt de tijd om te luisteren, uit te proberen. Bovendien bleek tijdens het onderhoud dat met name aan de houten pijpen meer hersteld moest worden dan ze van tevoren hadden gedacht. En als er toch stellingen staan kan je net zo goed de muur achter het orgel een keer

onderhanden nemen. Ook is er door koster Ayold Fanoy betere verlichting aangebracht waardoor je het orgel nu werkelijk ziet en het niet meer in het donker verscholen is. Dick verzorgt in coronatijd ook de omlijstende muziek bij de ‘lichtberichten’ die dagelijks vanuit de Grote Vermaning worden uitgezonden. Eigenlijk had hij nooit tijd om opnames te maken. Nu heeft hij een heleboel tijd. Dick doet dat zelf en wie weet kan daar over een poosje een mooie cd van gemaakt worden. Het orgel in de Kleine Vermaning moet op gepaste tijd feestelijk worden heropend. De kwaliteit van het geluid is veel beter dan voorheen. Dick hoopt dat de kerkgangers daar snel van kunnen gaan genieten.

Ianthe Westerik – Sneeler

Ik maak de 'lichtberichten', samen met twee klasgenoten en Monique, de coördinator. Lichtberichten zijn korte filmpjes waarin mensen de gemeenteleden en anderen een bericht geven. Om te troosten, een hart onder de riem te steken of om te laten weten dat ze er nog zijn en aan de anderen denken.

En soms om te lachen. Zo heeft Sjoerd, de koster een heel verassend bericht. Ga maar kijken. Je vindt ze op de website. We hebben er nu al zo'n veertig gemaakt. Ze worden opgenomen in de kerk aan de grote wolven-tafel, op de plek waar normaal de dominee op zondag een kaars aansteekt.

Zo'n bericht geeft hoop en contact. Belangrijk voor een kerk. Ik ga regelmatig naar Sneel, dat ligt nu stil en dat vind ik heel jammer. Als een Sneeler naar de kerk komt om een lichtbericht op te nemen, en ik kan niet eens een knuffel geven – ja, dat vind ik het allervervelendst van deze tijd.

Er zijn ook positieve kanten aan de crisis: ik ben veel meer buiten en maak vaker zelf dingen. Zoals deze lichtberichten. Zonder corona had ik ze nooit gemaakt. Ik leer er veel van, van de samenwerking en ook van de techniek: Dick (Koomans, organist) heeft veel ervaring opgedaan bij Radio 4 en geeft ons waardevolle tips. Op school komt het nu aan op zelfdiscipline. Zo'n online les kun je gemakkelijk op *mute* (stil) zetten en dan wat anders gaan doen. Zonder de nabijheid van klasgenoten en de leraar, moet het nu meer uit mijzelf komen. Dat is alvast een goede oefening voor als ik ga studeren.

videoproductie & montage

Ianthe Westerik
Juba Khennane
Tijn Beuken

muziekproductie

Dick Koomans

De lichtberichten zijn gestart op 29 maart. We gaan er mee door tot en met Pinksteren en daarna blijven de lichtberichten nog een tijd op de website staan: www.doopsgezindhaarlem.nl

Lucian Noord – lerares

Lucian werkt al bijna 25 jaar op de Christelijke Scholengemeenschap De Goudse Waarden. Ze geeft vier dagen in de week Godsdienst en Levensbeschouwing en daarvoor moet ze elke dag drie uur reizen. 's Avonds repeteert ze met haar blokfluitgroep of het Haarlems Straatorkest. Lucian heeft twee werkende zoons en een man die dominee is.

Al twee dagen na de intelligente lockdown hadden een paar collega's instructie filmpjes voor alle docenten gemaakt: hoe geef je digitaal les. Voor Lucian veranderde er niet veel: ze deed al veel digitaal: filmpjes, uittreksels van boeken, opdrachten. In het begin van corona waren er wel wat kinderen die uit de band sprongen, overal een lolletje van maakten, maar daar was toch snel de lol van af.

De leerlingen beginnen nu het werken op afstand wel eentonig te vinden. Ze missen de discussies tijdens de les, het met elkaar creatief bezig zijn, het met elkaar posters of filmpjes maken. Natuurlijk missen ze de excursie naar Parijs die ze met Lucian zouden maken. Maar ze geven meer en meer aan dat ze ook elkaar missen, de gezelligheid in de klas, op school. Leerling en leraar beginnen echt naar elkaar te verlangen.

Zorg is er ook. Hoe is het met de leerling thuis? De een zit de hele dag alleen thuis omdat de ouders buitenshuis werken. Bij een ander zitten ze juist de hele dag op elkaars lip. Je probeert daar achter te komen, wie heeft welke individuele ondersteuning nodig. Maar tijdens de digitale les zie je de gezichten niet, het is afstandelijk, onpersoonlijk.

Docenten hebben een digitale huiskamer gemaakt, er hangt een geboortekaartje, iemand heeft een lied ter bemoediging gemaakt.

Lucian vindt het niet moeilijk om de voordelen van deze tijd op te noemen. Allereerst: de leerlingen werken heel hard. Met name zij die er slecht voor stonden hebben nu zoiets als: ik kan het nog inhalen. En ze worden gemonitord: ben je ingelogd, blijf je ingelogd. Zo niet, dan wordt er nog dezelfde dag contact opgenomen met de ouders. En dat weten ze.

Voordeel nu is ook dat de vergaderingen van docenten veel korter en gestructureerder zijn. Gezellig, maar zakelijk. Tussen de docenten wordt ook veel meer gedeeld: materiaal van elkaar gebruiken is aan de orde van de dag.

En: geen drie uur per dag reizen is ook wel erg fijn.

Hennie van de Glind – IC-verpleegkundige | vrijwilliger in Fotogalerie De Gang

Hennie heeft een achtergrond als IC-verpleegkundige en docent verpleegkunde. Nu is zij praktijkopleider Intensive Care bij het Amsterdam UMC locatie VU MC. Ze doet geen zorg aan het bed, maar regelt als een spin in het web veel er omheen. Ze heeft een kamer op de IC-gang, middenin het zenuwcentrum waar alle planborden hangen.

Het takenpakket van Hennie bestaat uit het opleiden en bijscholen van verpleegkundigen en sinds de coronacrisis ook andere disciplines; daar horen ook aspecten van planning, evaluatie en nazorg bij. Vanaf begin maart kwamen plotseling veel mensen helpen (bijvoorbeeld anesthesiemedewerkers en assistenten in opleiding), die in een razend tempo een opleiding moesten krijgen voor de dingen die ze tenminste moesten weten om op de IC te werken. Daarbij viel bij Hennie de fantastische flexibiliteit van iedereen op. Normaal kost het vele vergaderingen en nu is het haar gelukt om in twee uur een training te ontwikkelen.

er blijft hoop op genezing en het gaat erom de positieve dingen te blijven zien

Als Hennie het ziekenhuis binnenstapt, stapt ze in een andere wereld. Daarnaast is het ziekenhuis zelf anders. 'Het ziekenhuis leeft niet meer, totdat je op de afdeling komt.' Wat deze situatie impactvol maakt is de schaalgrootte. Er zijn normaal ook nare casussen, maar nu zijn het er veel en dat maakt het anders. Bovendien heeft iedereen normaal een verschillende diagnose en behandeling. Nu bestaat het elektronisch patiëntendossier uit 30 namen met 30 dezelfde diagnoses en behandelingen. Dat noemt Hennie wel surrealistisch. 'Dan denk je: Dit droom ik.' Uiteraard is het zwaar, met trieste casussen. Ook noemt Hennie het verdrietig dat ze alleen bezoek kunnen toelaten bij mensen die gaan overlijden. Tegelijkertijd heeft deze situatie op de afdeling ook positieve kanten: iedereen voelt zich heel nuttig en de sfeer is heel saamhorig en informeel.

Verder spreekt Hennie nadrukkelijk haar waardering uit voor alle ondersteunende functies, zoals de schoonmakers en de logistiek medewerkers. Haar persoonlijke ervaringen beschrijft Hennie als een jojo. 'Je wordt alle kanten op geslingerd. Soms denk je: we zijn lekker bezig. En dan kan er iemand binnenkomen met een verhaal waarvan je denkt: hier krijg ik zelf ook kippenvel van.'

Echt bang is ze niet, maar de onwetendheid en ongrijpbaarheid van het virus maken haar soms wat angstig. Ze dwingt zichzelf te kijken naar de successen, want er gaan echt mensen vanaf de IC terug naar de reguliere afdeling.

Tijd voor ontspanning is er nu minder. Terwijl er allerlei mensen thuis zitten en zich vervelen heeft Hennie daar nog geen seconde last van gehad. Ze probeert veel naar buiten te gaan om van te lente te genieten, een boek te lezen en ze heeft ook nog wel contact met familie en vrienden. Verder probeert ze zich wat af te sluiten voor mail en te veel media. Ze roept op om je niet gek te laten maken door de media, want er blijft wat haar betreft hoop op genezing en het gaat erom de positieve dingen te blijven zien.

door Joep Stassen

Maan Verburg (hier met vriendin Maartje Molenaar) – beiden kaderlid van jongerenhuis Sneel

Hoe gaat het Maan? ‘Goed hoor. Ik ben bezig met afstuderen (Aardwetenschappen). Volgende week het laatste tentamen: online, een webcam kijkt mee, m’n ip-adres wordt nagetrokken en mijn scherm wordt opgenomen. Bizar.’

‘Van de zomer hoop ik dat m’n scriptie af is. Met de professor hebben we het erover hoe jammer het is dat de laboratoria dicht zijn en het onderzoek stilligt. Het meeste mis ik de mensen om mij heen. Gewoon samen iets leuks doen. Bevrijdingspop heb ik gemist. Sneel is natuurlijk ook dicht. Als kader vergaderen we online. Giethoorn gaat niet door. We houden online een beetje contact met de kinderen. Twee weken geleden hebben we op vrijdag een internet-spelletjesavond georganiseerd. Supergezellig! Ik geniet trouwens wel veel meer van de dingen die normaal waren, dat wil zeggen in de tijd vóór het nieuwe normaal: de zon, stilte, familie en contact met m’n vriendin.’

Theo Koelman & zijn zonen – voormalige burens van de Grote Vermaning

Theo en Nynke Koelman woonden een paar jaar geleden met hun zonen in de kosterwoning op Frankestraat 18. Mees, Hidde en Jens gaven toen een smoel aan het zomerprogramma 2018. Inmiddels zijn de jongens wat gegroeid en wonen ze in Heemstede. In het weekend verkopen ze gedurende de coronatijd bloemen.

Ze doen het niet uit verveling. Een vriend van Theo zit in de bloemen. Hij heeft een groot bedrijf dat produceert voor de export. Door corona ligt dat helemaal stil. Er worden per dag (!) zo’n 50.000 bloemen

doorgedraaid. En dat is een vriendelijk woord voor vernietigd. Zonde van al het werk dat erin zit. En het is natuurlijk hartverscheurend als je dat wat je met liefde hebt opgekweekt zo in de shredder ziet verdwijnen.

Theo is niet de enige die een pop-up verkooppunt heeft opgezet. Er is een non-profit platform opgericht waarop Nederlandse kwekers hun overschot aan bloemen of planten direct kunnen aanbieden. Zij willen de vraag naar bloemen stimuleren en onze Nederlandse kwekers & lokale bloemisten een hart onder de riem steken.

Kijk maar op bloemenover.nl. Koop voor jezelf, je burens, je ouders, je straat, je oma, je verzorgingstehuis, je kleinkind, je collega’s of je huisdier.

door Evelien Henstra

Nathalie Bienfait – jeugdwerkbegeleider pelgrimsreizen en jongerenhuis Sneel

Nathalie roept iedereen op om in deze gekke en verwarrende wereld niet bij de pakken neer te gaan zitten en te proberen om toch, al is het leven momenteel niet altijd vrolijk en is alles onzeker geworden, kleine lichtpuntjes te zien, te genieten van de kleine dingen en ook anderen naar hun lichtpuntje van de dag te vragen.

Zelf heeft ze een eigen lichtpuntje gecreëerd, hopelijk voor de komende 16 jaar. Ze twijfelde al tijden over het wel of niet nemen van een hondje. Het belangrijkste argument om het niet te doen was dat ze geen tijd had om het op te voeden. Nu heeft ze die tijd opeens, dus die gaat zij besteden aan het opvoeden van Coosje. Het is heel bijzonder, maar Nathalie ervaart ook wat voor klus het is om een hondje zindelijk te maken. 'Ik was vergeten hoeveel tijd en geduld dat kost.'

Coosje groeit als kool, heeft tomeloze energie en leert snel. Deze mooie momenten met Coosje verzachten voor Nathalie de harde werkelijkheid van de akelige aspecten, zoals bijvoorbeeld het wegvallen van mensen, de onzekere tijden die haar vrienden en bekenden in Zimbabwe en Zambia voelen, het gemis van een knuffel en het ontbreken van de vrijdagavonden met alle Sneelers. Zij roept iedereen op om dierbaren vast te houden. Niet letterlijk, maar figuurlijk, door contact te houden, naar elkaar te luisteren en elkaar te steunen.

door Willemien Ruygrok

Naya Moussalli – scholiere afkomstig uit Syrië

De 19-jarige Naya is vier jaar geleden uit Aleppo naar Nederland gekomen. Ze woont met haar ouders en zusje in Schalkwijk. Naya heeft in coronatijd eindexamen gedaan en dat was helemaal niet leuk. Na de zomer gaat ze naar Twente, gezondheidswetenschappen studeren aan de Universiteit. En daar verheugt ze zich enorm op.

Vóór corona was Naya erg actief. Naast haar school veel vrijwilligerswerk. Vader Mohammed is chef-kok in de Wereldkeuken, dus daar waren Naya en haar moeder Lillian vaak te vinden. Bij het legofestival in de doopsgezinde kerk zat ze in de jury. En was streng. Als een kind een beetje met de pet ernaar had gegooid werd het onverbiddelijk teruggestuurd: 'Dit kan jij beter, laat maar zien als het echt af is.' Naya was vóór corona niet alleen actief, ze was ook erg vrolijk. Altijd in voor een geintje en altijd behulpzaam. Inmiddels zit ze zelfs in het bestuur van Haarlem Mozaïek, de zelforganisatie van statushouders.

Met corona sloeg het allemaal om. 'Ik vond het super moeilijk, bijna werd ik depressief. Alles herinnerde aan de oorlog in Aleppo: de straten leeg, de vijand overal maar onzichtbaar.' Toen ze hoorde dat de toetsen voor het eindexamen niet doorgingen was de maat vol: janken, janken en nog eens janken. Een gesprek met haar ouders deed wonderen. Die hebben haar voorgehouden dat ze niet de enige is. Moeder Lillian: 'Iedereen zit in hetzelfde schuitje. Je kan het beter maar accepteren en er het beste van maken.' Ze zijn spelletjes gaan kopen zoals Cluedo, Monopoly en Twister en hebben met elkaar een lijst opgesteld van goede films. Dus 's avonds is het gezellig thuis.

'alles herinnerde aan de oorlog in Aleppo: de straten leeg, de vijand overal maar onzichtbaar'

Inmiddels heeft Naya net als haar klasgenoten toch de toetsen mogen doen. Voor alle drie met vlag en wimpel geslaagd. Feest, maar niet zoals ze had gedacht.

Nu is het inmiddels Ramadan, geen pretje als je de hele dag thuis moet zitten en steeds op je horloge kijkt of de zon nog niet onder gaat. Maar ook nu weet Naya het vrijwilligerswerk te vinden, en het vrijwilligerswerk weet Naya te vinden: tulpen inpakken en naar oudere mensen brengen, kleurplaten en bouw pakketten naar kinderen van statushouders brengen. Ook het foto-project wordt weer opgepakt. En alles met een glimlach en een bemoedigend woord: houd vol, komt goed.

Milembe Mateo – havenmeester Amsterdam

Het zou een bijzonder jaar worden, het eerste jaar als havenmeester. De tiende editie van Sail, varen met de koning op 5 mei en de Gay Pride. En een bijzonder jaar is het nu al, ondanks dat deze evenementen voorlopig niet meer plaatsvinden. Een crisis van deze omvang is ongekend, in Nederland en daarbuiten. Dit betekent dat je organisatie getest wordt op stressbestendigheid, vertrouwen in elkaar en volhouden.

In geval van een crisis is er een landelijke werkwijze zodat iedereen weet wat hij kan en mag doen. Dit noemen we GRIP, en daarin kennen we 5 gradaties, oplopend in zwaarte van 1 t/m 5. Het hoogste wat ik in mijn tien jaar bij de haven heb meegemaakt is een GRIP2 crisis, en een aantal maal GRIP1. Nu zit het hele land al zeven weken in GRIP4, een situatie die niemand zich had kunnen voorstellen, en gelukkig werkt het. Als havenmeester is mijn rol daarin beperkt. Het betekent wel dat ik alles dat we anders doen dan normaal moet afstemmen met de veiligheidsregio's, het Noordzeekanaal ligt er in drie.

Er komen heel wat zaken boven drijven waar we als haven niet eerder over hoefden na te denken. Binnen-vaartschippers die geen werk meer hebben en hun schip willen 'opleggen' voor langere tijd. Hetzelfde bij de cruisevaart, zowel de riviercruise- als de zeecruise-schepen zijn massaal op zoek naar een ligplaats. Maar ook inspecties, hoe doe je dat op anderhalve meter aan boord van een schip met bemanning die geen Nederlands spreekt, of hoe zorg je ervoor dat tijdens wachtwissels de kans op besmetting zo klein mogelijk is. Gelukkig hebben we een operationele dienst die hier niet van schrikt maar in tijden van crisis op haar best is, mijn belangrijkste taak is hierbij de rust te behouden.

de grootste uitdaging gaat zijn om dit vol te houden

Cruciaal in deze periode is het vertrouwen in elkaar. In een 'gewone' werkomgeving kom je elkaar vaak tegen, zie je wat de ander doet en heb je regelmatig een praatje met elkaar, al is het over het weer. Alle collega's in een kantoorfunctie werken nu vanuit huis en we bellen, zoomen, teamen en skypen van maandag tot vrijdag alles bij elkaar. Dit voldoet voor het functionele aspect, maar zeker niet voor het sociale. Je bent met elkaar een sociaal systeem, dat nu uit elkaar is getrokken. Dan is het zo belangrijk dat je elkaar vertrouwt, en wat je hebben wilt dat moet je geven.

ik vind overigens de term 'het tijdelijke abnormaal' beter

Waar ik normaalgesproken snel zaken even oplos krijg ik nu een spoedcursus in loslaten zonder het overzicht te verliezen. Leerzaam en mooi om te zien, af en toe moet ik echt op mijn handen zitten maar het werkt.

De grootste uitdaging gaat zijn om dit vol te houden. In een crisissituatie kan je drie, vier weken op de automatische piloot doorgaan, daarna worden veel dingen 'het nieuwe normaal', zoals de anderhalve meter afstand. Ik vind overigens de term 'het tijdelijke abnormaal' beter, want ik vind het zeer onnatuurlijk om geen handen meer te geven, met een boog om elkaar heen te lopen en met een vriendin een kop koffie te drinken met twee armlengtes ertussen.

Een corona is, naast een virus, ook de lichtkrans om een verduisterde zon, hoe typisch. En ik hoop dat we dat ook blijven zien met elkaar, hoe donker het nu soms ook lijkt. We kunnen dit volhouden omdat deze crisis ons ook iets goeds gaat brengen. De tijd voor elkaar, minder volle agenda's en de wetenschap dat we kleiner zijn in het grote geheel dan we misschien dachten.

Esther Gijze – bedrijfsleider de Wereld van Jansje

De Grote Houtstraat is uitgestorven. Ook Jansje is donker en gesloten. Als ik door de ruit tuur, zie ik een lege vloer. Op de toonbank staan twee doorzichtige plastic schermen. Achter in het horeca-gedeelte is wel leven. Ik tik op de ruit en Esther Gijze (manager) zwaait vrolijk en komt door de winkel om de deur te openen. Zo te zien heeft de corona-depressie haar niet te pakken gekregen.

‘Mij niet, het team niet, de medewerkers, vaste klanten en leveranciers ook niet. De Jansje-gemeenschap is *alive and kicking*. We laten ons niet eronder krijgen.’ In het café, waar nog drie tafeltjes staan, praten we bij. Hoe vergaat het Jansje in deze bijzondere tijd? ‘Op de dag van de lockdown, waren we toevallig dicht omdat drie koks tegelijk ziek waren. Corona? Misschien. In een dag hebben we de koelkasten leeggehaald, de inhoud weggegeven aan de voedselbank en iedereen geïnformeerd. ‘Na de eerste klap zijn we gaan nadenken. Belangrijkste voor ons was hoe blijven we als gemeenschap overeind? Handjes vast, maar hoe? Dit is geen gewone winkel of gemiddelde dagbesteding, we zijn een hechte familie, sommigen lopen hier al jaren rond. We delen lief en leed.

‘Jansje heeft een reputatie van voorop lopen, van dagbesteding op een hoger plan brengen’

‘We hebben een schema gemaakt, iedere medewerker wordt om de dag gebeld. Even contact. En op *Classboard*, zeg maar ons eigen interne Facebook, is het druk.’ Esther laat het zien op haar telefoon. Ik zie Floris in een oranje shirt met een roodwit-blauwe strik en blauw colbert. Sabine maant iedereen om elke dag 10.000 stappen te zetten. ‘Ik leer ze weer anders kennen, ik zie ze in hun eigen omgeving. Melissa is analfabeet. Ik chat met haar uitsluitend met emoticons. Da’s bijzonder.

‘We waren erop gebrand om zo snel mogelijk weer medewerkers over de vloer te hebben. Isolement ligt immers op de loer. Dat lukte, er zijn hier nu elke dag drie medewerkers per toerbeurt. Daarvoor moesten we de ruimte 1,5 meter-proof inrichten en – nadat alle opruim- en schoonmaakklassen gedaan waren – bedenken wat we nog meer kunnen. ‘Zo’n abrupte verandering haalt ook het beste naar boven: mijn team blijkt enorm flexibel en creatief. Sinds drie weken bereiden we afhaalmaaltijden: moussaka, ravioli, wraps. Een succes, we schalen op en mogen straks ook gebruik maken van de keukens van de kerk en Sneel. Zo blijven we bezig én zien we elkaar.

‘Binnenkort gaan we beperkt open, maar daarmee redden we het niet. Niet qua omzet, en ook niet qua dagbesteding. De ruimte is te klein. Normaal staan er twee medewerkers en een begeleider in de winkel. Dan is er nog maar ruimte voor vier klanten! ‘We werken daarom aan een traiteur-concept: afhalen op z’n Jansjes: kleurrijk, smaakvol, origineel en superlekker!

‘Voor de toekomst zie ik een ontwikkeling in de rol van de medewerkers. Nu ondersteunen ze. Maar hoe zou het zijn als zij Jansje gedeeltelijk zelf runnen? Jansje heeft een reputatie van voorop lopen, van dagbesteding op een hoger plan brengen. Daarin willen we een stap maken. Deze gedwongen stilstand helpt ons buiten de box te denken.

Ferry Snellers – vrijwilliger in Fotogalerie De Gang

Ferry Snellens is instrumentenmaker. Vroeger werkzaam bij de VU in Amsterdam en nu als hobbyist in zijn prachtige flat bij de Leidsevaart. Een werkkamer met vele instrumenten, o.a. een draaibankje dat nog van de vader van Herman Heijn is geweest. Zijn andere grote hobby: zijn volkstuin, bijna 300 m² bij het Ramplaankwartier.

Ferry's oma woonde in het doopsgezind weeshuis in Amsterdam. Na haar huwelijk kwam ze naar Haarlem en in de crisistijd (jaren 30 van de vorige eeuw) kreeg ze bij de doopsgezinden een baantje als plaatsbewaarder.

door Willemien Ruygrok

Daarom, omdat de kerk maatschappelijk betrokken was, daadwerkelijk ondersteuning bood, bleef haar jongste zoon, de oom van Ferry, lid van de kerk. En daarom vroeg Ferry begin deze eeuw ds. Hoogewoud-Verschoor de uitvaartdienst van zijn vader te begeleiden. Daarom werd ook Ferry actief in de kerk: als surveillant, samen met Rob de Weerd, als klusjesman en als collectant.

Corona heeft voor Ferry niet heel veel veranderd. Hij gaat een paar keer in de week naar zijn tuin. Fruitbomen, bessenstruiken, een heleboel groenten en een mooi stuk gras. Dat moet – corona of geen corona – onderhouden worden. Hij kweekt vooral dat wat hij zelf lekker vindt: wortel, kool, tuinboontjes, andijvie, sla. Op de tuin ziet hij ook andere mensen. Want ja, iedereen moet zaaien, wieden en oogsten.

Toch is er door corona ook wel het een en ander veranderd. De wandelclub wandelt even niet, dus doet Ferry dat alleen. En ook de eetclub kan niet bij elkaar komen. Ooit gestart door Haarlem Effect in buurtcentrum De Baan, maar nu in Heemstede bij WIJ. Wat ook niet meer kan is met de vrij reizen dag van de NS. Ergens heen om een mooi museum te bezoeken.

Wat Ferry echt mist is het gangetje naar de kerk op zondag en op dinsdagmiddag om in De Gang te surveilleren. Hij kijkt trouw naar de Lichtberichten en doet ook actief mee met de digitale kerkdiensten, maar dat is toch anders. Naast dat Ferry hoopt gezond te blijven, hoopt hij dat de kerk snel weer open gaat. Dat je elkaar weer kunt ontmoeten.

in memoria

26 – 27

in memoriam Jeltje Beekhuis-Jaarsma

Op 8 april jongstleden overleed, in de Stille week voor Pasen en in de afgedwongen stilte van de corona-crisis, Jeltje Beekhuis-Jaarsma in het Anton Pieckhofje. In 1927 geboren in Akkrum, kwam ze na de oorlog naar Haarlem om in het Elisabeth Gasthuis te werken.

In 1955 trouwde ze met haar dorpsgenoot Coen Beekhuis. Met hem trok ze als predikantsvrouw van de pastorie in Edam naar die in Veenwouden en vandaar, intussen moeder van twee kinderen, in 1974 naar Haarlem. Jarenlang was ze, vooral in de Mennokapel, maar ook als diacones en in de zusterkring, actief aanwezig in ons midden. In haar krachtige jaren kon ze soms kritisch uit de hoek komen; onze gemeente was in die tijd ook niet altijd een vanzelfsprekende eenheid.

Coen Beekhuis overleed in 2003, ook in het Anton Pieckhofje. Haar taak, hem in goede en kwade dagen tot steun te zijn, was voltooid. Ze bleef nog lang in het appartement aan de Hazepaterslaan wonen als een sterke vrouw, die naar mijn gevoel steeds zorgzamer werd, milder in haar opvattingen en trouw vasthoudend aan haar doopsgezinde geloof. Als ik haar opzocht, of – zoals in de laatste tijd – als chauffeur optrad voor de bijeenkomsten van Menno meets Jansje, praatten we altijd in het Fries met elkaar. Dat gaf een extra dimensie van intimiteit. In Nes bij Akkrum is ze in kleine kring begraven naast haar man; zo was haar levenscirkel rond. Moge ze rusten in Gods vrede en in onze herinneringen voortleven als een lieve zuster.

door Alle G. Hoekema

in memoriam Dirk Pieter Deen

Op 12 april 2020 overleed broeder Deen. Nét voor zijn 96ste verjaardag. De laatste jaren bracht hij in het verpleeghuis door. Daarvoor woonde hij boven de winkel aan de Leidsevaart.

Dirk Deen en zijn vrouw dreven met veel passie een slagerij. Daarnaast was er tijd voor de tuin, het voetbal en de boot.

Broeder Deen maakte meer dan een halve eeuw deel uit van het college van collectanten. Als ik hem opzocht kwamen ook altijd herinneringen aan de medecollectanten ter sprake. Dirk was een diepgelovig mens. Mijn bezoek sloot ik altijd af met een psalmlezing en een gebed. Dat raakte hem zichtbaar.

Toen we hem op de mooie begraafplaats in Bennebroek de laatste eer bewezen heb ik daarom ook een mooie psalm gelezen en een meer dan welgemeend gebed uitgesproken. Dat hij ruste in Gods tijdloze vrede.

door ds. Herman Heijn

in memoriam Pieter Abraham Beun

Op 20 april overleed, 87 jaar oud, ons vroegere gemeentelid Piet Beun. Jaren lang was hij een van de organisten van onze gemeente, vooral in de Mennokapel, en ook een tijdlang dirigent van de cantorij. Ook bracht hij als stimulator de doopsgezinde organisten in ons land bij elkaar. Al was het niet zijn beroep, zijn leven stond in dienst van de lof van God door de muziek, zoals Psalm 150 beschrijft. Ik maakte hem vooral mee toen hij een zachtmoedige voorzitter van de ADS was. Ook na zijn vertrek uit Haarlem naar Rotterdam, met zijn partner Roelof van Pesch, bleef de orgelmuziek zijn passie.

Als twaalfjarig jongetje bespeelde hij voor het eerst het kerkorgel in zijn geboorteplaats Aardenburg. Een jubileumconcert, 75 jaar later, was gepland eind april in Rotterdam. Dat heeft hij helaas net niet meer mogen beleven.

Moge hij door Gods liefde worden opgevangen..

door Alle G. Hoekema

hoe gaat het met onze kerkgebouwen?

Alle bijeenkomsten binnen de VDGH-gebouwen zijn afgelast in verband met corona. Maar de kosters werken gewoon door. Nu eindelijk eens tijd voor wat andere zaken. U heeft vast de afgelopen tijd ook klusjes gedaan waar je anders nooit aan toekomt: kast opruimen, foto's uitzoeken, enz.

In de Grote Vermaning heeft koster Sjoerd van de Galiën de vloer van de Van Braghtzaal eens goed onder handen genomen. Vast voor volgend jaar liggen er 60 Palmпасen stokken klaar en het sleutelkastje bij de administratie is vervangen: eindelijk hangen de sleutels weer waar ze horen te hangen.

Er zijn de afgelopen maanden een aantal keren brieven van de dominees naar alle leden gestuurd. Werk voor de koster: printen, kopiëren, vouwen, insteken, adresseren en dan naar de post brengen. Maar dat ging niet zomaar: het postagentschap in het centrum was gesloten; op naar de Waarderpolder.

Een aantal zaken loopt gewoon door, zo zijn alle verwarmingsketels weer nagekeken, moet de brievenbus dagelijks worden gelegegd en de post verspreid. Ter voorbereiding op betere tijden is ook gekeken met hoeveel mensen we bij elkaar kunnen komen als we de 1,5 meter in acht nemen. Valt tegen: Van Braghtzaal 20 en in de kerk maximaal 50.

Ook Ayold Fanoy, koster in de Kleine Vermaning, heeft niet stilgezeten. Het orgel is gerenoveerd en dat maakte het mogelijk om achter het orgel de boel weer eens te schilderen. Ook is er veel aan de verlichting gebeurd: verlichting van de orgelpijpen, nieuw licht boven de preekstoel, lampen in de nok van de kerk. En toen hij toch bezig was zijn ook de muren van de kerk onder handen genomen. Die zijn weer fris geel. Ook de tuin is niet vergeten. En ook hier is gekeken hoeveel mensen er straks in kunnen: dat zijn er $2 \times 15 = 30$ totaal.

redactie Herman Heijn | Williemien Ruygrok
foto's Herman Heijn | Evelien Henstra (p. 7)
Marissa Beretta (p. 19) | Wessel de Groot (p. 22)
ontwerp & opmaak Susan de Loor, www.kantoordeloor.nl
druk drukkerij Trepico, Nijkerk
oplage 900
www.doopsgezindhaarlem.nl

